Lieta Nr.11290046822
Lietas arhīva Nr. K26-0183-23/9
ECLI:LV:REZT:2023:0418.11290046822.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2023.gada 18.aprīlī

Rēzeknes tiesa,
tiesnesis P.Novičenoks,
piedaloties prokuroram I.Cabulim,
atklātā tiesas sēdē, neveicot pierādījumu pārbaudi, izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ nolaupīja un nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli. Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos.
/pers. A/ 2022.gada 1.decembrī ap plkst.21.30 debetkartes zādzības nolūkā ieradās Ludzas novadā, /adrese/, daudzdzīvokļu mājas pagalmā, iekļuva AS "Nosaukums" piederošajā automašīnā *Audi A4*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un no maka, kas atradās cimdu nodalījumā, nolaupīja /pers. C/ AS "Swedbank" bankas kontam Nr.numurs1 piesaistīto debetkarti Nr.Numurs.
Turpinot noziedzīgās darbības, /pers. A/, zinādams, ka /pers. C/ norēķinu karte ir svešs maksāšanas līdzeklis un viņam nav tiesību iepriekš minēto maksāšanas līdzekli izmantot, mantkārīgu motīvu vadīts, 2022.gada 1.decembrī ap plkst.21.50 Novads novadā, /adrese/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Veikals" veikalā veica divus pirkumus un norēķinājās par preci 25,76 *euro* un 3,85 *euro* vērtībā ar /pers. C/ AS "Swedbank" bankas kontam Nr.numurs piesaistīto debetkarti Nr.numurs.
Turpinot īstenot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/, zinādams, ka /pers. C/ norēķinu karte ir svešs maksāšanas līdzeklis un viņam nav tiesību iepriekš minēto maksāšanas līdzekli izmantot, mantkārīgu motīvu vadīts, 2022.gada 1.decembrī ap plkst.21.50 Novads novadā, /adrese/, atrodoties veikala "Veikals" telpās, devās pie bankomāta, kur nolaupīto maksāšanas līdzekli – /pers. C/ AS "Swedbank" bankas kontam Nr.LVnumurs piesaistīto debetkarti Nr.numurs ievietoja AS „Swedbank" bankomātā Nr.numurs un, ievadot personas identifikācijas numuru (PIN kodu), no /pers. C/ AS "Swedbank" bankas konta Nr./konta numurs/ nelikumīgi noņēma naudu – 300 *euro*.
Tādējādi pers.A noziedzīgo darbību rezultātā /pers. C/ tika nodarīts materiālais zaudējums 329,61 *euro* apmērā.
Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja tīšu smagu noziegumu, atbildība par kuru paredzēta Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Uz tiesas sēdi neieradās cietusī /pers. C/, par neierašanās iemesliem nepaziņoja. Cietusī lietā nav pieteikusi kaitējuma kompensāciju, starp cietušo uz apsūdzēto ar Valsts probācijas dienesta amatpersonas starpniecību noslēgts izlīgums.
Uzklausot procesa dalībnieku viedokļus par iespēju skatīt krimināllietu bez cietušās /pers. C/ piedalīšanās, tiesa atzina, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 469.panta otrās daļas noteikumiem krimināllietas iztiesāšana ir iespējama cietušās prombūtnē.

[3] Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un pieteica tiesai lūgumu skatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes.
Prokurors atzina, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta noteikumiem apsūdzētā lūgums par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu ir pieļaujams un apmierināms, jo apsūdzētais atzīst savu vainu un nožēlo izdarīto, viņa vaina ir pierādīta ar krimināllietā esošiem materiāliem. Pierādījumu pārbaude ir veicama daļā par apsūdzētā personību raksturojošām ziņām.
Tiesa, pārbaudot lietā esošos pierādījumus un novērtējot tos savstarpējā kopsakarā, atzina, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaudi apsūdzētajam uzrādītajā apsūdzībā var neveikt. Apsūdzētā/pers. A vainīgums viņam izvirzītajā apsūdzībā apstiprinās ar objektīviem lietā savāktajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības pirmstiesas kriminālprocesā ir kvalificētas pareizi.
Ņemot vērā minēto, tiesa kriminālprocesa iztiesāšanas stadijā atzina, ka apsūdzētā pieteiktais lūgums par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu ir apmierināms un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās un otrās daļas noteikumiem pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā par apsūdzībā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem nav nepieciešama, bet lietas materiāli ir pārbaudāmi tikai daļā par apsūdzētā personību raksturojošām ziņām un atbildību ietekmējošiem apstākļiem.
Ņemot vērā to, ka nepastāv strīds starp valsts apsūdzību un aizstāvību par inkriminētās apsūdzības saturu un faktiskajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka tiesas spriedumā nav nepieciešams veikt lietā esošo pierādījumu uzskaiti un analīzi.

[4] Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta noteikumiem, nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.
[4.1] Pirmstiesas procesā un tiesas izmeklēšanā par /pers. A/ personību noskaidrots: apsūdzētais ir Latvijas pilsonis, ieguvis pamatizglītību, neprecējies, apgādībā trīs nepilngadīgi bērni, kuri pastāvīgi dzīvo ar māti, ir pastāvīgā dzīvesvieta, algotu darbu nestrādā, reģistrēts Nodarbinātības valsts

aģentūrā kā bezdarbnieks, noteikta III invaliditātes grupa, agrāk vairākas reizes krimināltiesāts, pēdējās divas reizes:

1) ar Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.novembra spriedumu par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā, 312.panta otrajā daļā un triju 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, 51.panta pirmo daļu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu un 3 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem 1 mēnesi un 13 dienām;

2) ar Rēzeknes tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 6.janvāra lēmumu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.novembra un 2020.gada 19.novembra spriedumiem noteikts galīgais sods – brīvības atņemšana uz 1 gadu 4 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem 1 mēnesi 13 dienām. 2022.gada 9.februārī /pers. A/ atbrīvots pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, papildsods nav izciests.

Apsūdzētais attieksmē pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu tiesas sēdē norādīja, ka atzīst savu vainu un nožēlo izdarīto.

2023.gada 24.martā, piedaloties Valsts probācijas dienesta amatpersonai, apsūdzētais /pers. A/ un cietusī /pers. C/ noslēdza izlīgumu, no kura secināms, ka cietusī pieņēma apsūdzētā atvainošanos, kā arī apstiprināja, ka /pers. A/ viņai ir atlīdzinājis materiālo zaudējumu un viņai nav ne materiāla, ne morāla veida pretenziju pret apsūdzēto. Cietusī /pers. C/ izvirzīja nosacījumu apsūdzētajam uzsākt ārstēšanos no alkohola atkarības un apsūdzētais apņēmās to pildīt.

[4.2] Vērtējot pers.A izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, smagumu, radītās sekas, tiesa konstatē šādus apstākļus:

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu apsūdzētais /pers. A/ izdarījis tīšu smagu noziegumu, kas ir vērsts pret tautsaimniecības interesēm finanšu-kredīta sfērā.

Noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajai /pers. C/ nodarīts mantiskais zaudējums 329,61 *euro,* kas ir mazāk kā valstī noteiktā minimālā mēnešalga uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi. Cietušajai radītais mantiskais zaudējums ir atlīdzināts pilnībā.

[4.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka viņš labprātīgi atlīdzinājis cietušajai ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst arī to, ka apsūdzētais pēc noziedzīgā nodarījuma konstatēšanas ir atzinis savu vainu un nožēlojis izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo tas izdarīts nedzēstas sodāmības laikā.

Tāpat, nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā arī to, ka viņš ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, lūdzot izskatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes, tādējādi sekmējot kriminālprocesa efektivitāti, ekonomiskumu. Apsūdzētais, izmantojot tiesības uz sadarbību tajā skaitā arī ir aktīvi sekmējis krimināltiesisko attiecību noregulēšanu, panākot izlīgumu ar cietušo.

[5] Krimināllikuma 35.pantā paredzēti krimināltiesāta piemērošanas mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja Krimināllikuma 35.panta paredzētais soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[5.1] Izvērtējotpers.A personību, tiesa secina, ka krimināltiesāta mērķu sasniegšana attiecībā uz viņu nav iespējama citādi, kā tikai ar reāla brīvības atņemšanas soda noteikšanu, jo apsūdzētajam iepriekš noteiktie ar brīvības atņemšanu nesaistītie sodi un arī brīvības atņemšanas sodi nav mainījuši /pers. A/ attieksmi pret normatīvajos aktos noteiktajiem ierobežojumiem un aizliegumiem. Jaunu noziedzīgu nodarījumu apsūdzētais ir izdarījis papildsoda izciešanas laikā, turklāt tikai nepilnus desmit mēnešus pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas 2022.gada 9.februārī.

Ņemot vērā šādus apstākļus, tiesa nonāk pie slēdziena, ka apsūdzētajam /pers. A/ ir problemātiski pilnvērtīgi integrēties sabiedrībā, risināt savas sociālās un finanšu pratības problēmas, ievērot likumos noteiktos pienākumus un aizliegumus un atturēties no prettiesiskas rīcības. Iepriekš piemērotie sodi nav atturējuši apsūdzēto no atkārtotas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, tāpēc brīvībā izciešamā soda piemērošana /pers. A/ par izskatāmo nodarījumu atzīstama par neefektīvu, jo ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu piemērošana nevar garantēt apsūdzētā attieksmes mainīšanu pret likumos noteikto aizliegumu un tiesas spriedumā noteikto pienākumu ievērošanu un nevar arī garantēt sabiedrības tiesību aizsardzību.

[5.2] Nosakot pers.A soda mēru par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa nonāk pie slēdziena, ka sodu apsūdzētajam, ievērojot konstatētos divus atbildību mīkstinošos apstākļus, nodarītā kaitējuma apmēru, kas nesasniedz valstī noteiktās minimālās mēnešalgas apmēru, un to, ka zaudējums cietušajai ir atlīdzināts, var noteikt īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz 3 mēnešiem. Ņemot vērā to, ka ir konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis – apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis nedzēstas sodāmības laikā –, īslaicīgas brīvības atņemšanas sods nav nosakāms minimālajā Krimināllikuma 38.panta otrajā daļā paredzētajā apmērā, bet ir nosakāms virs vidējās Krimināllikuma 38.panta 2.[1]daļā īslaicīgas brīvības atņemšanas soda apmēra robežas.

[6] Ņemot vērā to, ka /pers. A/ noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis pēc Rēzeknes tiesas 2021.gada 6.janvāra lēmuma par galīgā soda noteikšanu spēkā stāšanās, /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu ir nosakāms galīgais sods pēc spriedumu kopības, šajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu.

[7] Apsūdzētajam pers.A piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – atstājams negrozīts līdz spriedums stājas spēkā, lai nodrošinātu sprieduma izpildi.

[8] Lietā nav procesuālo izdevumu.

[9] Jautājums par rīcību ar lietisko pierādījumu – uz cietušās /pers. C/ vārda izsniegto AS "Swedbank" debetkarti – pirmstiesas kriminālprocesa laikā ir izlemts un lietiskais pierādījums ir atdots atpakaļ cietušajai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 514. un 520., 527.-530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu noteiktajam sodam pilnīgi pievienot pēc Rēzeknes tiesas tiesneses 2021.gada 6.janvāra lēmuma par galīgā soda noteikšanu neizciesto papildsodu un galīgo sodu pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikt – īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem 11 (vienpadsmit) mēnešiem un 4 (četrām) dienām.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā spriedums nosūtāms izpildei Ieslodzījumu vietu pārvaldei. /pers. A/ soda izciešanai jāierodas Ieslodzījumu vietu pārvaldes norādītajā brīvības atņemšanas vietā un laikā.

Papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – termiņu /pers. A/ skaitīt no 2023.gada 18.aprīļa.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – atstāt negrozītu līdz spriedums stājas spēkā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams, bet procesa dalībnieki 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu daļā par noteikto sodu vai sakarā ar tiesas pieļautiem procesuālo tiesību normu pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis P.Novičenoks